

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL
 Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Placz-utca 47. és 49. szám.

Megnyilt az országgyűlés.

Február 17.

Megnyilt az országgyűlés. Az alkotmány visszaállítása óta először magyar szellem uralkodik a népképviselőházban. A Ház kapui a függetlenség jegyében tárulnak fel. A magyar népnek lesz rá gondolja, hogy többé más szellem ne tóduljon ezekbe a csarnokokba, melyekben ezentúl nem szabad más törekvést ismerni, mint olyat, mely ez ország népének boldogulására visz.

A Ház ma szűrte le a választók igazmondásának első következményét; semmis lett a Daniel-féle határozati javaslat, mely az ország felháborodását keltette és eredeti céljával ellentétben romlás helyett felszabadulást szült.

A mai nappal helyreállt a zsebkendő politikával és erőszakkal megszakított jogfolytonosság és átmentünk a jogfejlesztés terére, melyet az elmúlt rendszer idegen érdekek szolgálatában mindeddig megakasztott.

Az országnak még nincsen kormánya, nincs egyöntetű többsége, mely

máról holnapra megrögzött alapokon kormányt tudna előteremteni; de van erős, nagy függetlenségi párt, mely a jövő általános — többség gócpontja, a jövő kormányzati rendszer szülőanyja.

Az országgyűlés tanácskozásait a függetlenségi és 48-as párt nesztora nyitotta meg és a függetlenségi és 48-as párt egyik tiszteletreméltó, régi tagja fogja a tanácskozásokat állandóan vezetni.

A Ház belső jellegében is kifejezésre jut a függetlenségi párt tulsulya, amennyiben a háznagy is ennek a pártnak soraiból kerül ki. A jegyzői karban, a Ház bizottságaiban, mindenütt, ahol a népképviselő nyilvántul, még a közös ügyek tárgyalására kiküldendő bizottságban, az ugynevezett delegációban is a függetlenségi párt lesz értelmi és számszerű tulsulyban.

Jöjjön hát kormány, mely ez ellen a párt ellen mer vagy tud elhatalmasodni az ország felett, avagy képes legyen a függetlenségi pártot elvfeledásra kényszeríteni.

A Ház megnyitából s a függet-

lenségi és 48-as tábor felvonulásából új erőt és új reményt meritünk; nem látjuk oly feketének a helyzetet, minőknek bécsi szemüvegen át látszik, hanem nézzük a tiszta elvek csiszolt kristályán keresztül és gyönyörködünk a tarka szimponpában játszó reménysugarakban.

M. E.

Országgyűlés.

— Budapest, február 17. —

Már kora reggel megmozdult a Ház vidéke. Egy deputáció érkezett. A kecskeméti képviselőjüket Szappanos Istvánt a képviselőházba. Ő is volt az első, a ki erre a mai ülésre a képviselőházba érkezett.

És jöttek utána a többiek, nagy csoportokban. Persze a fiatalja legelő. Az első ut a terembe vezetett, a hol helyetket kerektek és rendezkedtek, elhelyezkedtek.

A karzatok is megteltek, jobbara hölgyközönséggel. Idegenek is jöttek, cseh képviselők Bécsből erre az első ülésre.

A folyosó kilencz óra tájban mozgott, nyüzsgött. A legélénkebb a baloldal volt. Tulnan a miniszterek érkeztek meg, elől Tisza István gróf haladt. Podmaniczky Frigyes, a szabadelvűpárt elnöke fogadta.

Odabent a teremben különös kép tárul a szemlélő elé. Az ellenzék erősen a

Kossuth a királynál.

— Ahogy a mi jó magyar népünk képzeli Kossuth Ferencz audenciáját. —

Irta: egy debreczeni hegedős.

Kossuth fia busul,
 Senkinek se mondja,
 De leri arczáról
 A hazának gondolja.

Irdogál, . . . sirdogál
 Íróasztalánál:
 Hejh az ország sorsa
 Vajjon hányadan áll!?

Megszavazta népe
 A függetlenséget,
 Hejh, de mit szól hozzá
 Az a fránya-német! . . .

Amint ir, amint sir
 Megnyilik az ajtó,
 Bekopog . . . berobog
 Két bécsi fullajtó.

Busongó fiához
 Nagy Kossuth Lajosnak,
 Udvari futárok
 Egy levelet hoznak.

Sárga meg fekete
 A levélnek széle,
 Szörnyű kétfejú sas
 Annak a pecsétje.

„Kelt Bécsben, a Burgban
 Február havában
 A magyar királynak
 Bécsi udvarában.”

„Bánatot hozott rám
 Az én magyar népem
 Kossuth Ferencz jőjj fel,
 Adj tanácsot nékem.”

„Hüségese tanácsod
 Reménykedve várja
 Első Ferencz József
 Magyarok királya.”

„Nosza, szolgám, menjünk
 Bécsnek városába
 Felséges királyom
 Ne várjon hiába.”

Nem várta hiába,
 Sokáig se várta:
 Kossuthnak a Burgban
 Szatutál a várta.

Szól a király hozzá
 Szomorkodva, halkan:
 „Szép Magyarországon
 Beh nagyon nagy baj van.”

„A mit ott akarnak,
 Hogy tegyem azt én meg?
 Öreg embersorban
 Új csapásra térjek?”

„A magyar határon
 Magyar vám szedessék?
 Az én hadseregem
 Magyarul vezessék?”

Hová lesz hatalmam?
 Seregem egysége?
 Kossuth Ferencz, hol lesz,
 Mindezeknek vége?”

„Kossuth Ferencz erre
 Tisztelettel szóla:
 Hogy hazámban baj van
 Tiszta szín való az.”

„Csakhogy a baj nyitját
 Mas dologban látom,
 Meg is mondom nyiltan
 Felséges királyom.”

Atköltözés miatt

a raktáron lévő összes női ruhaszövetek, Blouse selymek, delain, karton, vászon, kanavász, szóval mindennemű rőfös árúk mesés olc ó árban lesznek eladva.

Maradék Áruház

Placz-utca 19. szám.
 Tisza palotával szemben.

Luisin selyem minden színben 55 kr.

jobboldali padokba nyomul. A néppárt az elnökkel szemben helyezkedik el.
Tíz óra elmúlt, a mikor Apponyi Albert gróf, majd Kossuth Ferencz léptek a terembe. Mind a kettőt zajos éljenzéssel fogadta az ellenzék.

A korelnök felkérése.

Osávossy Béla volt háznagy kért szót, az elnöki emelvény még üres volt.

Csávossy Béla úgy tudja, hogy a Ház legidősebb tagja Madarász József. Ennél fogva őt kéri fel, hogy mint korelnök foglalja el az elnöki helyet.

Madarász apó elnököl.

(Madarász József az elnöki emelvényre megy. (Hosszas, élénk éljenzés és taps balfelől.)

Madarász József korelnök: (állva beszél) T. képviselőház! T. képviselőtársaim! (Halljuk!) Midőn koromnál fogva, mint legidősebb, a Ház elnöki székét elfoglalnám, kettőt meggyőződésem szerint kötelességemnek tartom kinyilatkoztatni, mielőtt a székre ráülnek, vagyis azt elfoglalnám. (Helyeslés balfelől. (Halljuk! Halljuk!))

Először mindazt, amit régi szabályaink és alkotmány értelmében törvényeink ellenére akár elnök, akár kormány, akár bárki más cselekedett, kötelességem itt e helyről most utólag is törvénytelennek és érvénytelennek kijelenteni. (Hosszas, élénk helyeslés; éljenzés és taps balfelől.)

Egy hang (jobbfelől): Ohó! (Mozgás balfelől.)

Krasznay Ferencz: Le a hamisítók! (Mozgás balfelől.)

A korelnök: A háznak leszen feladata itélni elevenek és holtak felett. (Ugy van! balfelől. Derűtség)

jobbfelől, Felkiáltások balfelől: A nemzet már itélt!

A korelnök: Második kötelességemnél fogva magától értetődik, hogy én csakis a régi házszabályok, igazi szabályaink alapján vagyok képes és kész — mert masképp nem vezetném — vezetni a Ház tanácskozásait.

Gróf Keglevich István: Semmi köze hozzá! (Nagy zaj a bal- és szél-sőbaloldalon.)

A korelnök: Isten áldása legyen a hazán és ezen a Házon.

Gajári Géza: Kár volt ezzel nem kezdeni! (Nagy zaj az ellenzéken.)

A korjegyzői gárda.

Madarász József felkéri a korjegyzőket, foglalják el helyeiket, először azokat, a kik a 25 évet nem töltötték be.

Felkiáltások: Nincs!

Madarász József: A kik még nem 26 évesek!

Elsőknek Madarász fia, ifjabb Madarász József jelentkezett, de ugyanakkor Teleki Pál gróf, Kerese György, Szunyog Mihály, Kállay Tamás és Benyóvszky Mór gróf is jelentkeztek.

Madarász József: A jegyzőkönyv hitelesítésével ifjabb Madarász Józsefet bízom meg és bejelentem, hogy a Ház megnyílását holnap tartják meg délelőtt tíz órakor. Most pedig az összeférhetetlenségi törvény első szakaszait olvastatom fel. Felkérem Szunyog jegyző urat, hogy felolvassa.

Szunyog Mihály felolvassa.

Az ülés vége.

Madarász József: Felkérem a képviselő urakat, hogy holnapra mandátumaikat is elhozzák és az ülést berekesztem. (Zajos éljenzés az ellenzéken.)

Ezzel az ülés délelőtt 1/2, 11 órakor véget ért.

Politikai híreink.

Budapest, február 17.

Wekerle programja.

Bécsből jelentik, hogy Wekerle Sándor bécsi tartózkodása alatt a következőket mondotta:

Neki is, mint Andrásynak és Széllnek az a nézete, hogy a magyar krízis megoldása csak a többségben levő ellenzéki pártokkal képzelhető. De meg van győződve arról, hogy egy koalíciós kormány a pillanat nehézségeit legyőzheti ugyan, de a jövő nagy feladatait nem teljesítheti. Wekerle nézete szerint nagy kormánypártot kell alapítani, mely szigorúan nemzeti és szabadelvű alapon áll, amelynek Kossuth és Apponyi is tagja volna.

A régi szabadelvű párt kicsinyes bojkott politikájának egyszer s mindenkorra véget kell vetni, mert ez a sznmély politika volt az oka annak, hogy mineig új, meg új konfliktusok származtak. Wekerle minden téren reformokat akar. A választási törvény reformját úgy tervezi, hogy a választók száma 900.000 helyett 1.500.000 legyen. De a városi, illetőleg megyei választási rendszert is gyökeresen kívánja reformálni. A főispáni rendszer megszüntetésére is gondol, a kik a modern közigazgatás szolgálatában nem fontosak már. A törvénykezést messze menő újításokkal mindenekelett a szegény néposztálynak akarja hozzáférhetővé tenni. A közoktatást meg akarja javítani. A Vatikannal való viszonyt, amelynek rendezését, mint a legutóbbi egyházi kinevezések bizonyítják, a magyar kormány hátrányára elhárították, a magyar korona viselőjének minden jogot meg akar adni, amely ez irányban a koronát megilleti.

Ami a két főkérdést, a gazdasági és katonai kérdéseket illeti, Wekerle a vámelkülönítést elő akarja ugyan készíteni, de nem akarja elhamarozni. Ugyangy, mint ahogyan annak idejében Wekerle a valuta-szerződést kötötte meg Ausztriával, most is meg kell állapítani a feltételeket, amelyek a vámelkülönítés alapjaul szolgáljanak. A legszorgosabb vizsgálat és a viszonyok tanulmányozása határozza meg, hogy mikor lépjen életbe a vámelkülönítés.

A katonai kérdésekben a lehetségest külön kell választani a lehetlentől. A hadsereg kettéosztását abban az értelemben amint azt a függetlenségi párt kívánja, nézete szerint el kell ejteni. Mert gyakorlati szempontból például a haditengerészetet nem lehet két részre osztani s a kettős vezérkar inkább hátrányos, mint előnyös volna. A hadsereg közössége tehát az új kormánynak egyik programpontja kell hogy legyen. Mindenesetre kell, hogy a hadsereg magyar része legyen és idővel amíg kereztülvihető, a magyar vezényleti nyelvet is meg kell adni a hadsereg magyar részének.

De éppen úgy, amint gyakorlati szempontból a hadsereg kettéválasztása ezidő szerint lehetetlen, aképpen lehetetlen a diplomáciát is magyar és osztrák részre osztani, már csak azért is, mert nincs elegendő magyar ember, aki beléphetne a diplomácia szolgálatába.

Mindezeket a közös ügyeket a delegációban vitatnák meg. A delegáció azonban csak a képviselőház egy bizottsága volt, amint azt a magyar törvény előírja. A magyar delegáció hatáskörét az osztrák be rendezkedés értelmében nem szabad mérsékelten tágitani. A döntő szó pedig — közös és belpolitikai ügyekben egyik fő már a magyar parlamentet illeti.

Széll és Andrassy Bécsben.

Bécsi tudósítónk jelenti telefonon, hogy Széll Kálmán ma délelőtt még

„Tudjuk a törvényből,
Hogy mi a mi jussunk,
Nem kell nekünk több, csak
Aho hozzá jussunk.“

„A hol a mi munkánk
Jutalmait osztják,
Mért tartja ott zsákját
Mindig csak az osztrák?“

„Homály borítá el
Szazadok során át
Szent István királyunk
Drága koronáját.“

Vissza akarjuk most
Regi fényét adni
Felséged homlokán
Ugy lássuk ragyogni.“

„Jöjjön le Felséged
A budai várba,
Tömente en terme
Mért van ott hiába?“

„Jöjjön le Felséged
Közibünk, meglássa:
Nem lesz mi közöttünk
Semmi bantódása.“

„Az adót megadjuk,
Katonát is — renddel,
Csak banni kell tudni
A magyar emberrel.“

„Jó magyar tiszteteknek
Magyar parancsára

Megyen a mi népünk
Életre-halálra.“

„Királyért, hazáért
Szive vérét ontja
A hogy edesatyam
Egykoron megmondta.“

Akad a szó torkán,
Okoz neki gondot:
Hat ha fáj ez a szó
A mit most kimondott.

Felveszi a király
Fonalát a szónak:
„Köszönöm tanácsát
Hű alattvalómnak.“

„Megértettem. Ugy lesz.
Örömöm telt benne.
Csak egy komor emlék
Szívemen ne lenne.“

„Hogy atyja urának
Ezeket nem hittem
No, de e bocsájom
Áldja meg az isten . . .“

Nagy Kossuth fiának
Megremeg az ajka
Egy két köszönő szó
Szakadoz ki rajta:

„Népem szerelmével
Hejh de meghálatom!
Áldja meg az isten
Felséges királyom!“

Bécsben maradt, de politikával nem foglalkozott, csak barátaival és ismerőseivel érintkezett. Széll Kálmán délután utazik Rátótra. Gróf Andrássy Gyula ma este utazik Bécsbe.

Tarkaképek a t. házból.

Budapest, február 17.

A közönség sűrű rajokban tódult az országház felé már jóval tíz óra előtt. Mikor azonban a karzati feljáró elé ért, a nagy szomorúságot jelentő tábla már ki volt téve:

▲ mai ülésre minden jegy elfogyott.

Mindégy! Az emberek nem estek kétségbe s türelmesen vártak. Hátha valamilyen csuda történik. Csuda helyett azonban rendőrök jöttek, kik a közönséget távozásra szólították föl. Hiábavaló volt azonban a rendőri kirendeltség, a kíváncsiak ismét összehaveródtak s ha már belülről nem láthatják a képviselő urakat, legalább kívülről meg akarják szemlélni.

A földmívelésügyi minisztérium előtt a villamos vasut váróterménél álldogáltak nagyobb csoportok, amelyek érdeklődve lesték az új képviselőket. Persze, nehéz volt megismerni az új honatyákat, mert ábrázatjukat még nem népszerűsítették a viczlapok.

— Ez Szappanos István! — fogják rá egy öreg bácsira.

Meg is éljeneztek mint Szappanos Istvánt s csak később tűnt ki, hogy neki is épp ugy szüksége van belépő-jegyre, mint az éljenzőknek.

Justh beteg.

Az utcát százával lepi el a kíváncsi tömeg s minthogy nagyobb élvezete nem lehet, hát éljenez boldog-boldogtalan. Az ujakat azonban nem merik üdvözölni, mert hát senkinél sincs a homlokáca irva, hogy nem-e Tiszához szegődött.

Annál inkább kijut a kitüntetésből a régi kuruczokodóknak. Küönösen Justhot az új elnökjelöltet hívják nagy éljenzési készséggel, de csakhamar kikerült a Házból a hír, hogy az új elnök egyáltalán nem is jön el, mert beteg.

Megéljenezték hát Rákosi Vikort, Vissontai Somát és a hírlapírók közül is Ábrányi Emilt. Nagyobb mozgolódás keletkezik, mikor Thaly Kálmán érkezik gyalogszerrel. A röpke éljenek közé egy zord szánzkü-lött harsány hangon szigorú figyelmeztetést is oda vet:

— Ne engedjenek semmit!

— Soha! — lelkesedik az öreg kurucz és belép a Házbá, ahol ugy látszik, ezzel a jelszóval akarja megkezdni működését.

Ösmeretlen nagyságok.

A portás persze szintén meg van akadva az ujdonsült nagyságos urakkal. A főkapun nem léphet be más, mint képviselő és ujságíró. Az ujságírónak van igazolványa, de a képviselőnek nincs: — miről lehessen hát fölismereni az ujakat?

— Kérem! — mondja a diszruhás kapus például egy prémbundás, elegáns fiatal urnak.

— Képviselő vagyok! — feleli az foghegyről.

A portás alázatosan meghajol és utat nyit neki; az elegáns fiatal ur

pedig gögösen megy fel a lépcsőkön, hogy valamelyik ujságíró ösmerésétől egy karzati jegyet kikunyorálhasson.

Viszont az igazi képviselők közül nem egy csak nagy ügyvel-bajjal tud följutni. Egy dunántuli képviselőt sehogyssem akart beereszteni a portás, míg egy régi követ nem igazolta.

— Hát ilyen embert is megválasztanak képviselőnek? — mormogja a portás a képviselő ur inczi-pinczi alakjára czélozva.

A folyosó képe.

A baloldali folyosó hihetetlenül népes; szinte ember ember hátán tolong. Egy rakás ösmeretlen arc; ösmerést ugyszólván csak itt ott lát az ember. Mikor Tóth Jánost meglátják, fölhasran az éljenzés:

— Eljen a háznagy!

Kossuthot, Apponyit szintén hatalmasan megéljeneztek. Az üdvözlések, köszönések teljesen betöltik a folyosók magas íveit.

Hirtelen nagy csoport veszi körül Madarász Józsefet s meginterpellálják, hogy hogy fogja megbélyegezni az elnöki székéből november tizenharmadikát.

— Majd meghalljátok és meglátjátok! — mondotta az öreg ur s nem akart többet beszélni.

Ezután a miniszterek felé fordult a kíváncsiság:

— Itt vannak-e már?

— Eljönnek-e vajjon? . . .

Százan is kérdik egyszerre.

A miniszteri szobák tájékát azonban fagyos csönd ulti meg, amelyen semmiféle hír nem tud áttörni.

Csengőnek!

A csengők berregnek, zúgnak, csillingelnek. A csoportok szétrobbanak s omolnak be minden ajtón a terembe.

A terem!

Rendes, hétköznapi kép. A miniszteri szék a helyeiken vannak, épek valamennyien. Előttük asztal, az asztalon papiros és hegyesre faragott czeruza. Az elnöki emelvényen új elnöki szék van. Szép, magas, éppen olyan, mint a régi volt. A dobogó két karját is megcsinálták, ugy, hogy december tizenharmadikának semmi nyoma sincs többé. Még a téntartók is ott vannak a rendes helyükön, még pedig vasból vert téntartók . . .

— Hol ülök?

— Hol van a helyem?

— Nincs helyem?

Ilyenfajta kiáltások hangzanak minden oldalról. Tóth János és Csávossy Béla térképet vesznek a kezükbe és abból dirigálják helyre az embereket. Zsongás, bugás minden zugban. A negyvennyolcas párt egészen a harmadik rekeszig kinyújtózott; a néppárt pedig ott van, ahol azelőtt Hegedüs Sándor és a disszidensek ültek. Határozottan megváltozott tehát a Ház képe.

Ahogy elhelyezkednek a képviselő urak, legelsőbb az ünök föl, hogy nagyon sok fiatal arc látható.

— Mintha csak az egyetem tantermében lennék! — jegyezte meg mosolyogva Wlassics Gyula — annyi fiatal embert látok magam körül.

A szelbalon is azon tréfálkoznak, hogy az ellenzéknek is megvan a maga Pap Gézája. Buza Barnának hívják a csöpp honatyát, aki azonban erős negyvennyolcas. De atlétákat is küldött a nép a baloldalra. Hogy kik az új atléta, bizony bajos még megmondani, mert valamennyien most kerültek föl fatoryos bazájukból. Időgentül néznek szét s nem tudják, hogyan viselkedjenek.

— No, majd később tudni fogják.

Szappanos István ünneplése.

Kecskemét város polgárai megindító módon fejezték ki szeretetüket és rapaszkodásukat ös képviselőjük Szappanos István iránt. A képviselőház mai ülésére 100 tagu küldöttség kísérte föl Budapestre a vasutól a parlament épületéig gyalog vonult a menet, a melynek élén a kecskeméti nők gyönyörű fehér selyembrokát lobogóját vitték, melynek ez volt a felirása: „Szeretett képviselőknek, a kecskeméti nők 1848.” A képviselőház ülése után a függetlenségi pártkörbe vonult a küldöttség, melynek nevében Tomory Jenő üdvözölte Kossuth Ferenczet.

— Nem azért választottuk meg Szappanos Istvánt — mondta — mint az egyszeri kerület a szolgabiráját, hogy megszabaduljon tőle, hanem szeretetünket, nagyrabecsülésünket, tiszteletünket akartuk ezzel vele szemben leróni. Azért kísértük föl, hogy az ös vezér bevonulása az alkotmány várába diadalmenet legyen.

Kossuth Ferencz meleg szavakkal mondott köszönetet.

— Példát adó — így szólt — Szappanos István egész egyénisége. Ez az ös ember a függetlenségi eszmének megtestesült inkarnációja. Tanulják meg tőle, hogy kell a hazát szeretni.

Szappanos István meghatottan mondott köszönetet; emlékeztette a vezért arra, hogy mikor először jött Magyarországra, annak a kívánságának adott ő kifejezést, hogy vajha Kossuth Ferencz szerezne meg a függetlenséget és önállóságot. Boldog örömmel látja, hogy ez közeledik a teljesedés felé.

Kossuth Ferencz azután kezét fogott a küldöttség valamennyi tagjával.

Mi az ujság?

Megujhodott grófi család. A Vasvármegye című lap írja: Takács Jenő máv. főmérnök, a ki családjával együtt éveken át Celldömölkön lakott, teljes hitelességgel kimutatta, hogy családja egyenes és jogos leszármazója a régóta kihaltak vélt Tolvaj grófi családnak. Okmányait a kabinetiroda felülvizsgálván, Takács Jenő és törvényes ivadékai jogot kaptak a Tolvaj névre, a grófi méltóság viselésére és a családi czimer használatára.

Harminczhárom millió ajándék Párisnak. A minap halt meg Párisban Kohn Rudolf bankár, akinek igen híres mügyjemenye volt, amelynek értékét legalább husz millió frankra becsülik. Végrendeletben ugy intézkedett, hogy a gyűjteményt fivere, Kann Móríciz öröklje ugy azonban, hogy az tulajdonképpen csak élete végéig az övé, egyesítik az ő gyűjteményével, amely szintén híres és körülbelül tizenhárom millió frankot ér. Kann Móríciz halála után a kettős gyűjtemény, amely ilyenformán több mint harminczhárom millió frankot ér, Páris vásosára száll örökségül a palotával együtt, amelyben a mügyjtemény el van helyezve. A gyűjteményben,

melyet a szakértők a világ legjelentékenyebb magán gyűjteményének tartanak, van a többi között például tizenhárom eredeti Rembrandt-kép, ami egymagában óriási értéket képvisel.

Színház.

Annuskát adtak tegnap este szépen telt ház előtt. Csige Böske Annuskája távol áll a Szabó Irma légies, naiv alakításától, de azért a maga nemébe részeiben is jó Annuskát mutatott be. Az ő élénkebb temperamentuma a szerep passzívabb részeibe ematíókra ragadta. Zajosabb jeleneteiben azonban teljes mértékben bámulhattuk finom kidolgozását és nagy jellemző erejét. Krémer kitűnő dispositóban a szokottnál is jobban játszotta a barátot. Hahnel Aranka sem hagyott fenn semmi kívánni valót, kevesebb volt mesterkelt, mint egyébkor. Szilágyiné azonban jobban tenné, ha nem játszaná agyon különben ügyes szerepét. Eltekintve a harmadik felvonás elején történt azon balasettól, hogy a zongora Csige Böske játéka végeztével magától tovább zenélt — az előadás jó volt s a közönségnek őszinte élvezetet nyújtott.

Színházi hírek. Karacs Imre betegsége miatt a mai napra hirdetett „Troubadour” előadása elmarad, helyette színi kerül a „Hajduk hadnagya” című 3 felvonásos operett.

Vasárnap délután T. Csige Böske fel léptével a „Heidelbergi diákélet” kerül színi felhelyárral. Este bérletszünetben Bakonyi Károly és Kacsóh Pongrácz 3 felvonásos dajátéka a „János vitéz” kerül színi. A „Killicrankie herceg” című bohóros szereplő történet premijerje hétfőn lesz „B” bérletben.

A vasárnapi „Heidelbergi diákélet” és a „János vitéz” előadására jegyek mártól kezdve előre válthatók.

Botrány a győri színházban. Mezey Béla nyitrai színigazgató társulata jelenleg Győrött tartózkodik. A győri közönség szívesen fogadta vissza a színészeket és esténként tele ház hallgatja őket. Mezey a győri idényt a János vitézzel kezdte meg. Ebben tudvalevőleg Kállay Jelánnak, a társulat primadonnájának van főszerepe. Az első felvonásban Kállay, mint Kukoricza János ostorával pattogatja, azaz jobban mondva csak úgy tesz, mintha pattogatna, mert a pattogatást voltaképpen Ágotay Ferencz a komikus végzi a színpal mögött, két bődarábkával. A János vitéz első felvonásában történik ez a pattogatás, akkor, mikor az „Én vagyok a Kukoricza János” refrainü nótát dalolja. Már most úgy Nyitran, mint Győrött Kállaynak az a malőrje volt, hogy a pattogatás sehogy sem sikerült. Vagy Kállay suhogtatta előbb az ostort, vagy Ágotay pattogtatta előbb a bődarábokat, úgy, hogy az ostor mindig rosszkor pattogott. A János vitéz győri első előadása alkalmával sem volt szerencséje Kállaynak. Hirtelen a támlásszék első sorában felelt egy ur és od kálja Kállaynak:

— Nem jó! . . .

Kállay pár pillanatra megrökönyödött, aztán eles hangon visszavágot:

— Fogja be a száját!

A közönség piszszalni kezdett és általános volt a megbotrankozás. Perczekig tartott, míg a csönd helyreállott.

Irodalom és művészet.

Debreczeni szerzők műve. Két debreczeni szerzőtől érkeztek új művek hozánk. Az egyik műnek Zoltai Lajos a szerzője. „Debreczen a török uralom végén” című az értékes, több mint kétszázoldalra terjedő mű. Ára nincsen megnevezve. Zoltai levéltárnoknál kapható.

A másik műnek a szerzője dr. Barcsa János, az ev. ref. kollegiumi tanítóképző buzgó tanára. „A Debreczeni Kollegium és Pártikulái” címen jelent meg ezen szintén történelmi jellegű mű. Több mint 200 oldalra terjed. Ára 3 korona 60 fillér. Kapható a szerzőnél és Csáthy Ferencz könyvkereskedésében.

Örömmel jelentjük be debreczeni szerzők művének megjelenését.

A debreczeni műpártoló egyesület f. évi február hó 18 ik napján, azaz szombaton d. u. 5 órakor az orvos gyógy szerész egyesület helyiségében választmányi ülést tart.

Új előfizetést nyitunk márczius 1-én 1 hónapra 1 koronával. Mindenki, aki lapunkat márczius 1-től jártni óhajtja, már mostantól ingyen kapja a lapot, s a fizetés csak 1-től kötelező, azonkívül ingyen adjuk, míg a készlet tart, a nagy tetszéssel fogadott Debreczeni Független Újság naptárát is minden ujonan belépő előfizetőnknek. Je lentkezéseket elfogadunk a kiadóhivatalban Placz utca 47—49, valamint 18. és 339. sz. telefonjainkon is.

UJDONSÁGOK.

Primadonnából — képügnök.

[Erdélyi Mariettáról.]

Egykor a debreczeni színpadon is kedvelt primadonnáról, Erdélyi Mariettáról érdekes sorokat olvasunk a Szegedi Naplóból. A Napló közleménye, minket debreczenieket is érdekel, így hangzik:

Egy regényes közleményt hozott ma egyik lapársunk Erdélyi Mariettáról, az egykor oly híres operette diváról, aki jelenleg Szegeden időzik. Az van írva a hosszú közleményben, hogy az egykor ünnepe diva most ügynöksöködik. Erdélyi Marietta u hölgy ma délután megjelent társnője kíséretében szerkesztőségünkben és a következők közlésére kért fel bennünket:

— Egy jóakaratu, de alaptalan regényt írt rólam ma egyik szegedi újság. Hogy én Szegeden ügynöksöködöm, miután nincs miből fenntartani magam. Igaz, hogy nincs palotám, részvényeim sincsenek, de azért én nem vigézkedem sem itt, sem másutt.

Egyszerűen az az én szegedi utam regénye, hogy tisztán honleányi áldozatkészségből terjeszteni kívánok a magyar városok közönsége körében két történelmi képet, még pedig azért, mert ezeknek a

képeknek a tiszta jövedelmét a kassai Rákóczi-émlék föllállítására fordítják, az a két gyönyörű történelmi kép:

II. Rákóczi Ferencz szabadságharcza. 1708—1711.

A magyar szabadságharcz apothezisa 1848—49.

Erre a két hazafias tárgy képre gyűjtök társnőmmel előfizetőket. E képeket nem üzerek adták ki és terjesztik hanem két debreczeni hazafi, Bilkey Dezső és Ovári, akik szintén nem haszonra néznek. Hogy pedig én miért vállalkozom éppen erre a fáradságos misszióra, azt is megmondom.

A tiszta jövedelem — mint említém — a Rákóczi hamvak hazaszállítása alkalmából Kassán emelendő Rákóczi-émlékre fordítatik.

Én pedig Kassa, Rákóczi városának szülöttje vagyok.

Ez az én utazásom regénye . . .

Igy adta elő a művésznő az esetét és ezek igazolására egy okmányt is mutatott be nekünk. Készséggel közöljük az egykor ünnepe diva titakozó nyilatkozatát, noha mi éppen nem találunk megalázónak reá nézve azt sem, ha e honleányi missziója valamely anyagi előnnyel is járna.

A városi muzeum megnyitása.

[Előzetes bemutatás a sajtó munkásai előtt.]

A városi muzeum valahára létesült Debreczenben. A min'egy 4—5 év előtt hírlapilag felvetett eszme megvalósult. Dícséret és előismerés érte, akk a muzeum megalapításában közreműködtek és a kalódó kincseknek gyűjtő és fentartóházat nyitottak. A muzeum berendezése annyira előrehaladt, hogy f. hó 25-től az érdeklődők megtekinthetik. Ezt megelőzőleg a muzeum derek vezetői a sajtó munkásainak mutatják be Debreczen új kincses házát, erre vonatkozik az itt következő értesítésünk:

A „Debreczeni Független Újság”
Tekintetes Szerkesztőségének
Helyben.

Mély tisztelettel tudatjuk, hogy — addig is míg — a Csokonai ünnepek keretében — ünnepélyesen megnyitatték — a városi muzeum; e hó 25-étől kezdve minden Szombat d. u. 2—4-ig, Vasárnap d. e. 10—12-ig, az érdeklődők által megtekinthető.

A tekintetes Szerkesztőséget azonban, már e hó 19-én Vasárnap d. e. 11-kor szívesen látjuk a muzeum előzetes megtekintésére.

Kitünő tisztelettel

Löfkovits Arthur Péter Gábor
muzeumőrök.

— **Az egyetemi kirándulás** reggel indul Debreczenről 55 theogosz és jogász Csiky Lajos és dr. Ferenczy Gyula akadémiai tanárok vezetése alatt Hódmezővásárhelyre. A hatalmas alföldi város valószínűleg különbség nélkül szívesen várja, szeretettel fogadja Debreczen ifjúságát. Lelkesedéssel, áldozatkészséggel ők is akarnak egy kövel járni ahhoz a hatalmas kolosszushoz, mely egykor itt Debreczenben fogja szolgálni a vallást, a műveltséget, tudományt és hon szerelmet. Hódmezővásárhely városa is ki fogja venni részét a debreczeni főiskola egyetemmel fejlesztésén k nemes és

Az összes téli árukat, gyapuzsövet, parketek

Vége a Télnek

Női- és gyermek kabátokat bámulatos olcsón kiárulják

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI cég.

nagy munkájában. Az ifjúságot meghívta az érme-hályvalvai egyház, hogy visszatérőben az ott rendezendő hangversenyen is vegyen részt s fáradhatatlan ifjúságunk hétfőn, 20-án este Érme-hályfalván énekszámokkal s szavallatokkal részt is fog venni az ünnepségen.

Csokonai arcképe Beöthy Zsoltnak. Azon életnagyságu olajfestésű arcképre, melyet ezelőtt 10 évvel Kovács János akadémiai festőnk a Csokonai kör részére megfestett, Beöthy Zsolt kijelentette, hogy ennél sikerültebb kivitelű képét Csokonainak nem ösmer. Most, hogy a Kisfaludi-Társaság vasárnap Csokonai emlékezetének szentelt szép ünnepélyét rendezte, Komlóssy Arthur, Csokonai körünk alelnöke s egyik kiküldöttje e képről vett amateur felvétel után nagyobb kabinet képet vitt ajándékba a Kisfaludy-társaság nagynevű elnöke, a palmaág küldője: Beöthy Zsoltnak, ki azt köszönettel s meleg szeretettel fogadta, a millenáris kiállítás alkalmára lévén ő Csonainknak egyik leglelkesebb bámulója, élet és írói jellemrajzának hivatott írója és átaljában a Csokonai kultusz művelője és előmozdítója. A sikerült amateur fénykép Ruzicska Gyula debreczeni nyomdatulajdonos felvétele.

A debreczeni kamara hivatalos közleményel. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter folyó hó 6-án kelt 91652 904 X. 3. sz. rendeletével a máramaroszigeti állami tanítóképződe kertjében egy zárt méhes felállítását 1039 kor. 84 fillér költségösszeggel engedélyezte. A fentemlített munkát kivitelének biztosítása czéljából 1905. évi február hó 24-ik napjának délelőtti 10 órájára a máramaroszigeti magyar kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetteik. A vonatkozó műszaki művelet és feltételek a máramaroszigeti államépítészeti hivatalnál megtekinthetők.

A Csokonai körnek mu szombaton délután 5 órakor tartandó felolvasó ülésére felhívjuk a művelt közönség figyelmét. A kollegium dísztermében tartják meg a felolvasást, a melynek egyik eseménye a mi kedves debreczeni poétáinknak, Farkas Imrénének a felolvasása lesz.

Elhunyt urnő. A debreczeni gazdasági tanintézet volt igazgatóját, Domokos Kálmánt megrendítő gyászest. Az édes anyja, özv. Domokos Lajosné, született Miskolczy Mária hunyt el. Az elhunyt urnő ferje tanító volt és egyenes leszármazó Debreczen régi hírneves főbírájának, Domokosnak. A gyászestéről vettük az alábbi halotti jelentést:

Mély fájdalomtól megört szívvvel tudatjuk a felejthetetlen jó rokonnak özv. Domokos Lajosné, született Miskolczy Mária urnőnek f. hó 17-én d. e. fél 10 órakor, életének 86 ik özvegyiségének 11 ik évében, 5 napi súlyos beteg ég után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hűt tetemei f. hó 19-én d. u. 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Fűvészkert-utca 11 ik számú háznál tartandó gyászima után a Kossuth-utczai temetőben levő családi sírhelyre örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtételre rokonaikat, jó ismerőseinket, bánatos szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1905. február 17-én A gyászoló család. Áldás és béke poraira! A temetést a Kernáts „Kegyelet” temetkezési intézet rendezi.

A „Petőfi dalkör” mint fennállása óta minden évben, ugy az idén is élénk részt vesz márczius 15 dikének, Petőfi napjának ünneplésében. Az öreg honvédek, a főiskolai ifjúság, az összes dalegyetek és a város közönsége részvételével tartandó lélekemelő ünneplés programjában a délutáni órákban a Petőfi szobornál működik közre a dalkör, este pedig az Arany Bika szálloda dísztermében tart tánczezel és szavallattal egybekötött dalestélyt, melyen városunk országyűlési képviselői, az öreg honvédek, a főiskolai ifjúság és Debreczen város hazafias közönsége fognak résztvenni. A programot a jövő hét folyamán állapítja meg a rendezőség, a meghívók pedig márczius hó első napjaiban küldetnek szét. Az estély tiszta jövedelme és a felülfizetések a dalkör márczius 15. című alapja gyarapítására fordíttatnak.

Villamvasutunk ügye. A helyi vasut üzemének villamossá való átalakítása ügyében kiküldött bizottság Vecsey Imre főjegyző elnöklété alatt ma, szombaton délután 4 órakor tart ülést a városháza tanács-termében.

Az altiszti bál. A debreczeni 39. gyalogezred tovább szolgáló altisztszjei márczius 4-én az „Angol királynő” éttermében tombolával egybekötött zártkörű táncestélyt rendeznek. Kezdeté este 8 órakor.

Nem engedélyezett telep. Az Arany János-utca 58. sz. alatt Szilágyi Lajos timárműhely-telepet akart létesíteni. A helyszini szemlét a hatóság kiküldöttjei pénteken tartották meg. A tisztí főorvos a szemlén kijelentette, hogy miután a telek földje agyagos, **közegészségi okokból ellenzi a telepengedély megadását.** Az iparhatóság a főorvos ezen véleménye alapján a telepengedély kiadását megtagadta.

Meghaltak. Gulyás Margit ev. ref. 5 éves, Keresztesi István ev. ref. 50 éves, Dedo Zsuzsanna ev. ref. 43 éves, Siket Piroška ev. ref. 2 éves, Harsányi János ev. ref. 85 éves, Szilágyi Mária ev. ref. 9 hónaps, Nagy István ev. ref. 59 éves, Mezei József r. kath. 70 éves, özv. Gonda Györgyné szül. Rác Erzsébet ev. ref. 76 éves, Vizesi Lajos, Gyula ev. ref. 4 hónapos, Ferenczi Pálna szül. Fedornák Julianna g. kath. 37 éves, Rusznyák Eszter ev. ref. 18 éves, Nagy Julianna ev. ref. 35 éves, özv. Bota Péterné Cziprus Julianna róm. kath. 51 éves, özv. Domokos Lajosné Miskolczy Mária ev. ref. 86 éves.

A máv. altiszti-kör f. hó 4-én tartott táncmulatságon felülfizettek: Mihailovits Jenő 50 kor. Otó Sandor, G. Nagy Ferencz, Szabó Kálmán, Reichmann Armin, 10—10 kor. dr. Körössy Kálmán 6 kor. Ericz Ernő, Barényi Lajos, Siegmeth Károly, dr. Kerekes Lipót, Debreczeni Jenő, Fellner Lajos, Sz. Kovách Béla, N. N. 5—5 kor. Stinghy Kálmán, dr. Szűcs Mikó, Csanak József 4—4 kor. Wibiral János 3 kor. Bartók Ágoston, Juhász Jenő, Haun Dezső, özv. Skonyák Mihályné, Hoffner Elek, Papp József, Atyim János, Gál Béla, dr. Tüdős János, Kula György, Lovass Bertalan, Turai Mikló, Horovitz Zsigmond, N. N. 2—2 kor. Pajtás István, Réthy Endre, Zilahy István, Tassy Károly, özv. Munkácsi Istvánné, Neuhäuser Károly, Bereczky János, Kövecss János 1—1 kor. Fogadják szíves adományaikért ezuton is a kör hálás köszönetét.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvvel tudatjuk a legjobb férj, sógor, illetve rokon néhai polgár Nagy István elele 59-ik, boldog házasságának 15-ik évében, hosszas szenvedés után folyó február hó 17-én hajnalban bekövetkezett csendes

elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó február hó 19-én, délután 3 órakor fognak az Eötvös-utczai 62-ik számú gyász-háznál az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó prédikáció után a Kossuth-utczai temetőbe örök nyugalomra helyezettetni. Mely végtisztességtételre az elhunytak barátait, kartársait s általában a bánatunkban igaz részvétellel osztozókat szomorodott szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1905. február 17. Özvegye: Nagy Istvánné Csáthy Zsuzsanna. Nevelt gyermeke: Varga Mariska. Testvére: Nagy Zsuzsanna gyermekével Juliánnával. Sógora: Csáthy Károly nejjével Steczka Ilonával és gyermekével. Valamint számos közeli és távoli rokonok nevében is. Nyugodjék békecségekben! A temetést Kernáts „Kegyelet” tem. int. rendezi.

Rendőri rövid hírek. Dankó Juliska, a ki a Darabos-utca 14 szám alatt lakik, panaszt emelt, hogy a nyitott szekrényből 2 pár uj cipőt, egy kázmír kendőt, összesen 21 korona 60 fillér értékben elloptott ösmeretlen tettes. — Ennél a másik esetről nem ösmeretlen a tettes. Egy derék lakatos segéd, Bodnár Károly, a ki a Garai-utca 4 szám alatt lakik, panaszolta a hűnügyi rendőrsztályon, hogy Stiaszni Vilmos nevezetű kereskedő segéd, kivel együtt laktak, meglopta. Nevezett laktársa a nyitott szekrényből 1 pár 14 korona értékű cipőt és 12 korona 50 fillér készpénzt lopott el, azután a városból megszökött. — Antal Lidi Nyil utczai lakosnő azért panaszolta be K. L. szatócsot, hogy az — állítólag — az egészségre ártalmas kenyeret árult neki. — A Nádasdy Andrásné Beresényi-utczai lakásának padlásáról 14 korona értékű fehérneműt lopott el ösmeretlen tettes.

Baleset. Karcu Julianna Loránty utcán lakó cseléd vizért ment. A kut körül levő jégeu megcsuszott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy a lábát eltörte. A közkórházba szállították.

Halál a pásztorórán. Pénteki lapunkban hiráással voltunk már a felől, hogy Keresztesi István napszámos kedvesének, V. Bálintnének lakásán hirtelen öszesesett és meghalt. A megejtett orvosrendőri boncolás alkalmával megállapították, hogy Keresztesi haláát szívszélhűdés okozta.

Kié a marhabőr? Megirtuk már azt az esetet, hogy Tóth Ferencz timármester nyakán, miként hagyott ott egy nyers marhabőrt züllöttebb iparossegéd kinezésü gyanus alak, a ki megugrott az igazolás elől. Ezt a bőrt a rendőrséghez vitte fel az érdemes timár-mesfer. A rendőrség büntügyi osztálya f. hó 22-én elárverezteti a bőrt, ha addig nem jelentkezik az igazolt tulajdonos.

A t. gazdaközönséghez! A zord időjárás okozta, hogy a nemzetközi piacok a más évekhez mérten sokkal lassabb tempóban tudják *lóheremag* készleteiket forgalomba hozni s ezért a tavalyi nagy szárazság miatt rendelkezésre álló csekély készletek is áraikban estek. Ezen kellemes áralakulást ajánljuk gazdáink figyelmébe és igen jól teszik azok, kik a pillanatnyi szélcsendet kihasználják, mivel a tényleges vétési idő beálltakor az árak rohamlépésben fogják előbbeni pozicioikat elfoglalni. Kontsek Geza helybeli magkereskedőnk ezen új áralakulást szem előtt tartva, értesíti lapunk utján a gazdaközönséget, hogy kibocsájtott nagy magárlapjában közölt *Lóheremag* árkakat ideiglenesen a közetközönségen szállította le: H. F. jeltű legszebb lóherét 92 forintra és a H. jeltű 88 frtra métermázsánként.

Tűz. Berger Dáciel pallagi lányján tűz ütött ki, mely a felhalmozott nagymennyiségű takarmányt teljesen elhamvasztotta. A takarmány biztosítva volt.

x Ritka alkalom. A szezonból viszsamaradt divatos és szép női és leány felöltők, kalapok és blousok, míg a készlet tart, mesés olcsón kapható Rózsa Lajos női divatruházában.

x A Polgári takarékos és segélyszövetkezet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Rémes utazás a koporsóval.

[Az ösrengeteg farkasaitól környékezve.]

Mahoney, fairbanksi (Alaska) farmer hajmeresztően félelmes utazást tett meg a seattlei (Washington) polgármester holttestének társaságában, melyet szánon vitt az őserdőkön keresztül az elhunyt hazájába.

Tíz kutyát fogott be a s azután egyedül nekivágott a Csendes Óceán partján fekvő Valdeznek. Utazásának harmadik napján Mahoneyt egy csomó farkas támadta meg, melyek vad dühvel rohantak reá és kutyáira. Mivel már este volt, a farmer tüzet gyújtott, a holttestet magában rejtő koporsót a tűz mellé húzta s aztán figyelte a farkasokat, melyek időnkint felbukkantak a sötétből. Szerencsétlenségére a Yukonfolyótól Valdez felé vezető uton nagyon csekély a közlekedés, úgy Mahoney utjának egész ideje alatt egyetlen emberrel sem találkozott.

A következő este megint nagy tüzet gyújtott, hogy megvédje magát a támadó farkasok ellen, melyek közvetlen közelében fogták körül kicsiny sátorát. A harmadik éjjel Mahoney óriás fáradsáimaitól kimerülten álomba merült, de egy farkasnak a támadása, amelyik már a mellére ugrott, fölébresztette álmából. Azonnal talpra ugrott, kirántott egy hosszú csóvát a tűzből s azzal kergette el magáról a bestiákat.

A következő éjjel élethalálharczra került a sor a végleg kimerült ember s az éhes farkasok között. Erejének végső megfeszítésével is alig tudta nyitva tartani szemét. Kora reggeltől kezdve nem evett semmit, a farkasok pedig egyre vakmerőbben támadtak reá, míg ő a tűzön teát akart főzni magának. Mahoney kénytelen volt abbahagyni minden főzési kísérletet, hogy újra fölvegye a harcot a farkasokkal, amely egész éjjel szakadatlanul tartott. Lobogó csóvával csapkodott maga körül s a farkasokat szemükre, orrukra irányított ütésekkel kergette el maga mellől. Egy ízben állva elaludt, égő fahasábbal a kezében, amely felé dühögve kapkodtak a fenevadak. Többször sikerült neki valamelyik farkas szemét vagy torkát megperzselni s azt ilyen módon harczképtelenné tenni.

Csaknem eszméletét veszve az éhségtől, a félelemtől és az örökös ébrenléttől, sikerült Mahoneynek kutyáit még egyszer összeszedni s tovaromlásra bírni, úgy hogy a farkasokkal folytatott három napi szakadatlan küzdelem után végre elért egy magános házhoz, mely körülbelül 15

mértföldnyire fekszik Valdeztől. Ott azonnal mély álomba merült s 18 óra hosszáig aludt egyfolytában. Ezután már több nyugalommal folytathatta útját czélja felé.

Olvasóink rovata.

Felhívás az iparosokhoz.

Tisztelt Iparostársaink!

Az iparosokat erősen érdeklí a közeli ipartestületi elnökválasztás. Ismeretesek a jelöltek, úgy Tóth Kálmán jelenlegi elnök, mint Zellinger Ede. Zellinger a múlt vasárnap megtartotta programbeszédét, Tóth Kálmán 19-én, vasárnap d. u. 3 órakortart az Iparos Otthon dísztermében beszámoló és ugyanitt fog nyilatkozni azon vádakkal szemben is, melyeket az ellenpárt ellene felhozott. Az iparosokat az elnök-választás kérdésében személyi tekintetek nem vezérelhetik. Mindnyájuknak álláspontját es meggyőződését tisztelniük kell, és oda kell törekedniük, hogy bárki legyen is ezen tiszteletbeli állás elnyerője, személyével ipari érdekeik összességét, javát szolgálhassák. Meghaligatták Zellinger programját, most közös érdekük, hogy meghallgassák vasárnap Tóth Kálmánt is, s így mindkét elnökjelölt nyilatkozatait és szándékait ismervé, mindenikük legjobb meggyőződésüket követve járulhassanak a szavazó urnához, mert bár ezen állással fizetés nem jár, annál nagyobb az ezen állással járó felelősség és csakis az elnökjelölt személyének alkalmas megválasztása szolgálhatja eredménnyel ipari érdekeiket. — A tárgyhöz illő komolysággal gyűljenek tehát egybe minél számosabban s hallgassák meg Tóth Kálmánt is olyan nyugodtan, mint a milyen komoly maga az ügy! Biráljanak; ítélkezzenek igazságosan, hiszen a saját jól felfogott érdekük parancsolja ezt így. **A százás bizottság.**

TÁVIRATOK.

Jelöl a Tisza-párt is.

Budapest, február 17. A szabadelvűpárt (risum teneatis) végrehajtó bizottsága is megtartotta a jelölést a képviselőházi állásokra. Elnöknek: Tallián Béla volt földmívelésügyi minisztert, alelnöknek Dókus Ernőt és Issekutz Győzöt, háznagynak Csávossy Bélát. **Tisza István** gróf is beszélt. Kijelentette, hogy megtörtént a páratlan eset és a kormány kisebbségben maradt. A kormány levonta a következtetéseket és lemondott. A helyzet még ma sem világos. **A bukás daczára is oly tekintélyes a párt,** hogy tekintetbe kell venni. Csak össze kell tartani. Nemzeti irányban haladó 67-es alapon álló, szabadelvűpártra szükség van. A párt a gyűlés után a Hungáriába ment lakomára.

Andrássyék jelölése.

Budapest, február 17. A dissidensek a Ház egyik alelnöki állására Bolgár Ferenczet, a jegyzői állásra Salamon Gézát jelölték.

Főrendiházi ülés.

Budapest, február 17. A főrendiház ma tartotta alakuló ülését. Csekonics Endre gróf felszólalására Szabó

Miklós, a kuria volt elnöke foglalta el az elnöki széket, mint korelnök. A legfiatalabb mágnások közül korjegyzökké lettek: Széchenyi Viktor gróf, Vécsey László, Orczy Andor és Piret Lajos bárók. Felolvasták erre a királyi levelet, mire az ülés véget ért.

Meggyilkolták a csár nagybátyját.

Nihilisták bombamerénylete.

Szentpétervár, február 17. Moszkvában a nihilisták bombamerényletet követtek el **Alexandrovics Szergiusz nagyherczeg ellen.** A merénylet sikerült. **A bomba, amelyet a nagyherczeg kocsija alá dobtak, felrobbantotta és darabokra tépte a nagyherczegot, a kocsist, lovakat és a kocsit. A megölt nagyherczeg a nagybátyja volt a czárnak és moszkvai főkörmányzó, a békécsabai 101. gyalogezred tulajdonosa volt; 1857-ben született. A merénylet ismeretlenek.**

Berlin, február 17. A csár udvarát és a kormányt nagyon megrémítette a merénylet hire. A czárné beteggé lett. Két egyetemi hallgatót tartóztattak a merénylet gyanuja alatt. Hir szerint a nagyherczeg az utóbbi időben sok fenyegető levelet kapott, de nem hederített rá.

Páris, február 17. A merénylet úgy történt, hogy mikor Szergiusz nagyherczeg a rendes sétakocsi útját tette, 100 méternyi távolból a sebesen vágató kocsi elé szaladt a diák kinézésű merénylet és bombát vetett a kocsi elé. A nagyherczeg véresen szétronsolt teteme a levegőbe vetődött és úgy zuhant a kövezetre. A nagyherczeg neje, aki mellette ült, halálos sérüléseket szenvedett, de még él. A merényletet elfogták. A diákokat a rendőrök véresre verték és a nihilistáknál házkutatást tartottak.

Elítelt orgyilkosok.

Szombathely, február 14. Sipos János felett, aki Jóna István és József felbujtására megölte Németh Istvánné Tompa Vilmát, ma ítélkezett az esküdtbírócság. Sipos János és Jóna Istvánt életfogytig, Jóna Józsefet pedig 10 évig tartó fegyházra ítélték.

A pozsonyi szerelmi dráma részletei.

Az örült hadnagy rémtette.

A lapunkban is ösmertetett pozsonyi szerelmi drámára vonatkozólag újabb érdekes és hiteles értesüléseket közlünk. A hájos áldozatot, Kovalóczy Ellát egész Pozsony nagyrészvétéllel temették el. Valótlan az a hiradás, mintha a megrendítő eset Kovalóczy Ellának legkisebbfoku beleegyezésével is történt volna.

Az aranykedélyű, szép barna uri leány gondolatban is távol állott attól, hogy magát eleméssze s a verifagyasztó drámának oka kizárólag Leideafrost hadnagy féktelenül szenvedélyes természetében rejlett.

Kovalóczy Ela már körülbelül egy esztendeje volt jegyese Leidenforstnak, aki mindaddig, amíg Ungvárott volt állomáson, egész szépen viselkedett, mióta azonban Boszniába helyezték át, érthetetlen türelmetlenséget és féltékenységet áruolt el, bár

sem arra, sem pedig erre semmiféle oka nem volt. — Egyre követelőzőbb módon sürgette a házasságot s mikor a leány szülei a legnagyobb — szeretettel kérték, hogy várjon még négy évig, amikor majd a kisebb óvadékkal járó csendőrtiszti, vagy hadbiztosi pályára léphet át, arra akarta birni Kovalóczy Ellát, hogy szökjék meg vele Svájcba, ahol polgári alkalmazást fog keresni. A leány sokkal tisztességesebb és sokkal okosabb volt, semhogy ennek a felhívásnak engedett volna s maga is türelemre intette vőlegényét. Ebben azonban a vad szenvedély kerekedett felül s örökös fenyegetései és izgatottsága arra bírta Kovalóczy Ellát, hogy egy szeretettel teljes, gyöngéd levélben ígerete alól való feloldozást adjon Leidenfrostnak abban az esetben, ha boldogtalannak, elégedetlennek érezné magát a várakozás miatt.

A hadnagy azzal felelt a levélre, hogy minden különös és köteles jelentkezés nélkül elhagyta állomását s a múlt pénteken Pozsonyba érkezett, még fokozottabb türelmetlességgel hangoztatva abbéli óhaját, hogy a leányt mentül előbb oltárhoz vezesse, mert vagy az övé lesz, vagy senkié. Revolverét mindig magával hordta s öngyilkosságot is emlegetett, de Kovalóczyék gondolni sem mertek arra, hogy fenyegetéseit még egy borzalmas gyilkossággal is megtoldva fogja beváltani.

Vasárnap este szinte menyasszonya családjánál időzött, ahonnan látszólag nyugodtan tért haza az „Arany méző”-ben bérelt lakására. E őzöleg azonban — amint később kiderült — egy kis papircédulát adott át titokban jegyesének, amelyben felkérte, hogy másnap, azaz hétfőn reggel 7 órákor jelenjék meg a Ferencziak temploma előtt, ahol fontos megbeszélési valója volna vele. Kovalóczy Ella nem ment el a találkára, ehelyett kevéssel 9 óra után megjelent lakásukon Leidenfrost s egy őrizetlen pillanatban — mikor Kovalóczyénak a konyhában akadt valami tenni valója — embertelen módon hajtotta végre elhatározását.

A drámának mindkét áldozatát felboncolták s a gyilkos agyvelején szokatlan elváltozásokat konstataáltak (?), amelyek bizonyára indulatosságának is előidézői voltak. — Leidenfrost hadnagyot tegnap délután 3 órákor minden részvét, egyházi szertartás és katonai pompa nélkül hantolták el a katonai temetőben.

Törvénykezés.

Emberölés íjlesztésből.

A múlt év október 28-án Debreczenben Szekeres József nevű kis fiut agyonlőtte Ladányi Sándor. A kis fiu pajkoskodott, mire Kálmán Mihály azt mondta Ladányinak, hogy ijesszen rá. Ladányi rá is fogta a puskát, de állítása szerint nem tudta, hogy töltve van. — Vigyázz, mert lelőlek!

E pillanatban eldőrdült a fegyver és a kis fiu halálosan találva össze-rogyott. A debreczeni törvényszék szándékos emberölésért Szekereset 3 havi, Kálmánt 8 napi fogházra ítélte. Bele-nyugodtak mind a ketten.

Haladunk a korral. Varga Gábor püspökladányi 26 éves szabó mester család büntetével volt vádolva, mert Fischer Adó debreczeni posztókereskedőtől 646 korona 72 fillér értékű posztókat vásárolt hitelbe. Azt mondta, hogy neki ingatlan van; s tényleg akkor még volt is, azonban később összes ingatlanát közjegyzői okirattal fele-

ségére, Kiss Rozáliára ruházta, aki a Fischer adósságát nem vállalta el. A törvényszék az átruházást nem látta roszhiszeműnek s így mindkét vádlottat felmentette. Az ügyész és a káros felebbezték.

Tolvajnak született. Sok keserűséget okozott már szüleinek Feldmann Antal 18 éves derecskei fiu. A javithatatlan suhancz szüleit, testvéreit, a szomszédokat lopta meg. Miután rovoit multu, hat havi börtönrre ítélte a debreczeni törvényszék.

Megakadályozott árverés. Bus János debreczeni asztalos mester tisztességben-becsületben öszült meg és öregségére került a törvényszék elé. A 66 éves ember butorait a múlt év szeptember 22-én elakarták árverezni. Az öreg embert nagyon felizgatta a dolog és olyan lármát csapott, hogy a birói árverést nem lehetett megtartani. A törvényszék az enyhítő körülmények tekintetbe vételével 20 korona fő és 10 korona mellékbüntetésre ítélte.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarecz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1905. február 16.

Készáru 10 olcsóbb, határidők lanyhultak.

1905. októberi buza	17.22.—24
1905. áprilisi buza	19.62.—64
októberi rozs	13.76.—78
1905. áprilisi rozs	15.32.—34
októberi zab	12.10.—12
1905. áprilisi zab	14.10.—12
1905. májusi tengeri	14.84.—86
juli	—
szeptemberi tengeri	—
1905. augusztusi repce	22.50.—60

REGÉNY-CSARNOK.

Rablótanya a rengetegben.

[Regény.]

54.

(Orosz eredetiből.)

Az ajtó felsőrészebe vert szegek bizonyosan fogas gyanánt szolgáltak. A padlás durva faragásu gerendákhól állott, a melyek között háborítatlanul fonogatták hálójokat a keresztes pókok.

Itt bizonyosan ritkán forgolódott vendég. Hanem azt mégis tetszelegve nézte Vladimir, hogy az ágynemű milyen tiszta.

A padlót majdnem egészen betakarta valami kopott, szakadozott szőnyegféle.

A titkos rendőr mindent pontosan szemügyre vett; de semmi olyan gyanust nem fedezett fel, a miből megérthette volna a lányka határtalan féltelmét. Vagy talán azt képzelte Katinka, hogy a nagy orosz-rengetegben minden fegyver nélkül tévelyeg. Dejzen! Pompás revolverével féltuczat gafficzkóval is bizvást felveszi a harczt.

Az pedig egész véletlen, hogy a csapszékbe tévedt. Nyomozás közben az est beálltával tévelygett a magános erdei csárdáig. A meggyilkolt Jarosin Boris álczájával is célzatosan álcázta magát. Ugy vélekedett, ha ilyen hasonlatos arcczal hirtelen a gyilkosok elé toppan, azok önkénytelenül is megrettennek és elárulják magokat.

Majd Bogdán az alacsony székre állt le és úgy dörzsölgötte fagyos kezét.

[Folytatjuk.]

Szerkesztői üzenetek.

Z. J. B.-Ujfalu. A szincsen, kedvesen megírt józú, igazi magyar lelkű történeteket a tárczarovatban, folytatásosan, közölni fogjuk. Köszönjük A történetek kedves írójának a mielőbbi gyógyulását kívánjuk.

V. Gy. N.-Szoban. Levelet irunk.

G. I. [Helyben.] A múlt év márczius havában.

A napra már nem emlékezünk.

Vegyünk Svájci selymet!

Kérjen mintát tavaszi és nyári-ujdonságainkból:

Nyomatott Habutai, Radium, Taffetas, Caméleon, Rayé, Ombró, Ecossals, Broderie anglaise, Mousseline 120 cmtr. széles, kor. 1.15-től kezdve méterenként ruháknak és blousoknak, fekete, fehér, egyszínű és többszínűek.

Csakis jóállás melletti solid selyemszöveteket árulunk, direkt magánosoknak vám-és viteldij-mentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 17. (Svájcz.)

1 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN. Kistemplombazár.

Mennyasszonyi kelengye

vászon, szőnyeg

Férfi és női fehérnemű.

Női divatárak.

Határozott árak.

Köhögésben

szenvedő használja a rég bevált, köhögés csillapító és jóízű

KAISER mell-caramellait.

2740. közj. hit. bizonyítvány igazolják a biztos hatást köhögés, rekedtség, katarus és elnyálkásodásnál. Valódi csakis „Három fenyő” védjeggyel. Csomag 20 és 40 fillér. Raktár Tóth Béla és dr. Rothsnekn W. Emil urak gyógyszerárában.

Finom Ruhaszövetekből,

ruha- és bluz-selymekből

állandó és nagyszabásu

Maradék Vásárt

tartunk fenn.

Bosznay J. és Társa

nőidivat és szőnyeg áruház

DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 4 fillér.

1 üveg Érmelléki ó 24 kr., 1 üveg Ezerjő ó 24 kr., 1 üveg Rizling 4 éves 32 kr., 1 üveg Villányi siller ó 26 kr., 1/2 liter Jamaika rum 40 kr., 1 dkg. Császárvérék tea 5 kr., 1 üveg Finom gyógycognac 10, 25, 35, 45, 55, 75, 1—, 1-25, 1-50, 2—, 1 kg. Nagyszemű szilva 10 kr., 1 kg. Házi lekvár 20 kr., 1 liter Petroleum 16 kr., 1 doboz Király pemetefübonbon 10 kr., 10 dkg. Törmelék csokoládé 10 kr., 1 kg. 4 fajtából vegyített kávé 1-20 kr., 100 kg. Száraz csertőgyfa 1 frt. Merkli Ferencznel, Fűvészkert-u. 14. sz. Telefon 374 sz.

1 kg. szép mazsola 36 kr. 1 kg. papír béju dió 20 kr. 1 kg. boszniai szilva 12 kr. 1 kg. családi kávé 1 frt 20 kr. Kertész Miklós fűszer üzletében, Csapó-u. és kenyér piac sarkán.

Ora javítás szakszerűen és olcsóbban mint bárhol csak is Kurián Gyula órásnál Debreczen, Piacz-u. 42.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb czukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai czukrászda, Jósza és Jóna drogueriájában.

Férfi szabó üzlet, mely 22 év óta fennáll más vállalat miatt eladó. Megtudható a kiadóhivatalban.

Csillag-utca 35, 37, 38 és 40 számú új adómentes házak elköltözés miatt kedvező feltételek mellett eladók. Értekezhetni Kónyatelep 31. szám. (az olajútó mellett) a tulajdonossal.

Gazdálkodónak ajánlkozok egy 6 iskolát végzett, 3000 korona óvadékkal rendelkező fiatal ember, a ki a gazdálkodáshoz kitűnően ért. Czime: Fecser János, Fény község, Szatmármegye.

Órák, ékszer minden kivitelben legolcsóbban csak is Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz utca 42.

Immunis homok föld vétel 80-tól 120 holdig terjedő vasúthoz közel fekvő, vidéki határban is immunis homok területet megvételre keresek, esetleg kész szálló földet is 30—40 holdat. Ajánlatot kér Paulovits János birtokos Szeghalmon.

1 db. gázizzóttest kiváló finom 16 és 25 kr. 1 db. gázlámpaüveg, legjobb 12 kr. 1 db. gázongyujtó 50 kr. 1 garnitur szeszégő mely bármily petroleum lámpára alkalmazható, gázfényvel ég, nem füstöl, nem kormoz és nem veszélyes 3 frt. Kapható Merkli Ferencznel Fűvészkert-u. 14. sz. Telefon 374. sz.

Eljáró és pénzbeszedőnek ajánlkozok egy 50 éves ember, ki megbízható, az egész várost ösmeri; akár havifizetés; akár perczent mellett. Czime megtudható e lap kiadóhivatalában.

Egy 17¹/₂ kat. hold és egy 36 kat. hold fekete homok buzatermő föld mindkettő debreczeni határban eladó. (Holdanként 300 frt.) Czím a kiadóhivatalban.

Hat, esetleg négy szép tágas, kényelmes beosztású szobából álló egy éves építési utcai lakás kiadó májustól kezdve Darabos-utcán 33. sz. a. Értekezni lehet az ott lakó tulajdonossal.

Fiatal rőfös kereskedő segéd azonnali belépésre állást keres. Czím a kiadóban.

Kiadó Morgó-utca 19. sz. a. május 1-től szép, modern két szoba, előszoba, konyha, spaizból álló udvari lakás. Ugyanott egy eredeti Singer varrógép olcsón eladó.

Eladó föld. 51. katasztrális hold fekete, jó minőségű buzatermő föld új gazdasági épületekkel 22000 koronáért eladó. Megvehető 8—10,000 korona készpénzzel. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Egy tőzsde megvételre kerestetik. Czím a kiadóhivatalban.

Uj! Uj!

Maradék áruház

Kossuth-utca 15.

Most kerülnek eladásra

miederek csak 40 kr., férfi finom kalapok 75, 98 és 1.25, kész lóden felső szoknyák 2.25, fiu öltönyök posztóból minden nagyságban 1 forint, valódi czérna vásznak és kanvaszok 30 rőfös 4 forint

Székely Jenő és Társa utódai

Kossuth-u. 15. sz., a gyógyszerházzal szemben.

Uj! Uj!

Egy üzlet berendezés kiadó.

Scheberg Vilmos és Társai brassói posztó gyárosok készítményei és választékban.

Ranunkel H. és Fia

posztó nagykereskedő

ezég Piacz-utca 19. szám alatt, a t. közönség igényeit kielégítendő, külön osztályt vezetett be kizárólag

férfi divat szövetek

kicsinybeni eladására.

A tavaszi legújabb divatu bel- és külföldi szövetek, u. m. szines és sima kamarnok, cheviottok, fekete és kék Chochmenek, fényposztók, valamint egyenruházati posztók és Trikók; mindentféle szín és minőségben meglepő dus választékban már most megérkeztek és eredeti gyári árban kicsinyben is kaphatnk.

Scheberg Vilmos és Társai brassói posztó gyárosok készítményei és választékban.

Szélűző, görcscsillapító Bibergeil-csöppek.

Egy az étvágyat gerjesztő és az emésztést előidéző házi szer.

Egy üveg ára 1 kor.

2 üvegnél kevesebb (Utánvét K 2.50) postán nem küldetik. — Kapható

Julius Bittner's gyógyszerésznél
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

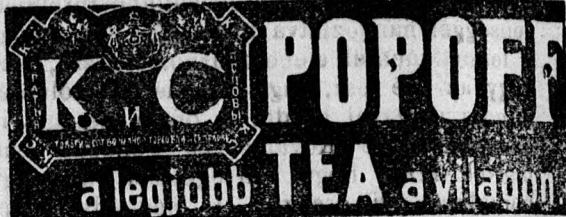
Saját magát károsítja, aki szőlőoltvány-szükségletét nem fedezi

a Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnel.

Tulajdonos:

Caspari Frigyes Medgyes, Nagy-küküllőmegye.

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Csakis orosz eredeti csomagolásban kapható.

A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet

IX. évtársulatába beiratkozások és felvételek mulasztási illeték felszámítása nélkül február hó végéig eszközölhetők.

A szövetkezet tagjainak a legutóbbi négy évi ciklus alatt 72611 K 44 f. hasznot eredményezett, melylyel a törzsbetétek teljes 6% kamatoztatását biztosította.

Nyolczéves törlesztéses jelzálogi, valamint személyi hitelre kiadott kölcsöneit a közönség meglepően nagy mértékben veszi igénybe.

A kölcsönkamatoknak a heti betétekkel egyszerre s egy összegben lehetővé tett fizetése, továbbá az utólagos kamat elszámolással engedélyezett kölcsönök a hiteltkereső közönség nagy kényelmére és előnyére szolgálnak.

Az igazgatóság legújabb határozata szerint 2000 koronán felül kölcsönöknél a 6% kamaton tul semminemű kezelési illeték nem számíttatik, valamint elhárított a betevők azon hátránya, hogy felszámolt betéteiket a rendes közgyűlés megtartásáig gyümölcsözetlenül visszatartották, amennyiben az igazgatóság határozata szerint ezután a felszámolt évtársulat betétei után a kifizetésig kamat megtérítést fog nyújtani.

Bejelentések a IX. évtársulatba naponként 9-től 12-ig, délután 3—5-ig eszközölhetők az intézőt Piacz-utca 83. szám alatt levő hivatali helyiségben.